

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
Чорноморський національний університет імені Петра Могили  
Факультет економічних наук  
Кафедра менеджменту

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Перший проректор

Іщенко Н.М.

“28” серпня 2020 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**  
**КОРПОРАТИВНА СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ**

Спеціальність 193 «Геодезія та землеустрій»

Розробник

Завідувач кафедри розробника

Завідувач кафедри спеціальності

Гарант освітньої програми

В.о. декана факультету економічних наук

Начальник НМВ

Дранус Л.С.

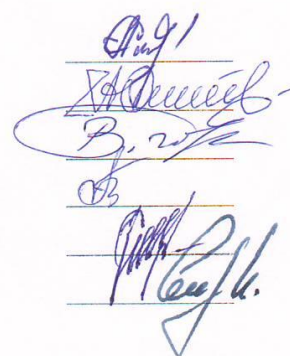
Стоян О.Ю.

Горлачук В.В.

Смирнова С.М.

Філімонова О.Б.

Шкірчак С.І.



Миколаїв – 2020 рік

## 1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Характеристика дисципліни	
Найменування дисципліни	Корпоративна соціальна відповідальність	
Галузь знань	19 «Архітектура та будівництво»	
Спеціальність	193 «Геодезія та землеустрій»	
Спеціалізація (якщо є)		
Освітня програма	Геодезія та землеустрій	
Рівень вищої освіти	Бакалавр	
Статус дисципліни	Вибіркова	
Курс навчання		
Навчальний рік	2020-2021 н.р.	
Номер(и) семестрів (триместрів):	Денна форма	Заочна форма
	6	
Загальна кількість кредитів ЄКТС/годин	4 кредитів / 120 годин	
Структура курсу: – лекції – семінарські заняття (практичні, лабораторні, півгрупові) – годин самостійної роботи студентів	Денна форма	Заочна форма
	18	
	36	
	66	
Відсоток аудиторного навантаження	45	
Мова викладання	українська	
Форма проміжного контролю (якщо є)		
Форма підсумкового контролю	залік	

## 2. Мета, завдання та результати вивчення дисципліни

Мета: вивчення цієї дисципліни є формування у студентів фундаментальних знань теорії та практики корпоративної і соціальної відповідальності і відповідних професійних компетенцій.

Завдання:

- розглянути методичні та практичні питання концепції корпоративної соціальної відповідальності;
- виробити елементарні навички етичної експертизи, продемонструвати способи реалізації моральних цінностей в економічній практиці;
- розвинути у студентів навички соціально-етичного осмислення сучасного бізнесу і менеджменту.

Передумови вивчення дисципліни: Менеджмент, Економіка підприємства.

Очікувані результати навчання: демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень; виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень; демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та між культурності; вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей; знати вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної і правової держави; демонструвати здатність діяти соціально відповідально на основі етичних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства.

В результаті вивчення дисципліни студент

*має знати:*

- моделі та рівні в корпоративної і соціальної відповідальності; особливостей корпоративної соціальної відповідальності різних суб'єктів суспільного розвитку; місця корпоративної і соціальної відповідальності в управлінні організацією;
- нормативно - правових засад розвитку корпоративної і соціальної відповідальності;

- моделі корпоративної соціальної відповідальності і становлення різних типів корпоративної культури;
- критеріїв, показників та методики оцінювання корпоративної і соціальної відповідальності;
- особливостей вияву корпоративної соціальної відповідальності бізнесу в українських реаліях;
- сутності соціальних інвестицій як форми вияву корпоративної відповідальності роботодавців.

*має вміти:*

- формувати механізм управління корпоративною соціальною відповідальністю;
- формувати ефективну взаємодію роботодавців з персоналом на засадах соціальної відповідальності;
- формувати відносини підприємства із зовнішніми організаціями на засадах корпоративної соціальної відповідальності;
- визначати напрями активізації індивідуальної та колективної екологічної відповідальності;
- розвивати корпоративну соціальну відповідальність як чинник підвищення конкурентоспроможності.

## **Програмні компетенції**

### ***Загальні:***

ЗК7 Здатність працювати як самостійно, так і в команді

ЗК10 Визнання морально-етичних аспектів досліджень і необхідності інтелектуальної чесності, а також професійних кодексів поведінки

ЗК11 Здатність продукувати нові ідеї, проявляти креативність та здатність до системного мислення

### ***Фахові:***

ФК2 Здатність показувати базові знання із суміжних дисциплін– фізики, математики, інформаційних технологій, права, економіки тощо, вміння використовувати їх теорії, принципи та технічні підходи

### ***Програмні результати навчання:***

ПРН10 Володіти методами землевпорядного проектування, територіального і господарського землеустрою, планування використання та охорони земель з врахуванням впливу низки умов соціально-економічного, екологічного, ландшафтного, природо-охоронного характеру та інших чинників

### 3. Програма навчальної дисципліни

Денна форма:

	Теми	Лекції	Практичні (семінарські, лабораторні, півгрупові)	Самостійна робота
1	Концептуальні основи розвитку корпоративної соціальної відповідальності.	2	4	8
2	Корпоративна соціальна відповідальність в системі управління організацією.	2	4	7
3	Формування відносин з працівниками на засадах корпоративної соціальної відповідальності.	2	4	7
4	Стратегія соціально відповідальної поведінки в ринковому середовищі.	2	4	7
5	Соціально відповідальні відносини бізнесу з територіальними громадами.	2	4	7
6	Екологічні аспекти корпоративної соціальної відповідальності.	2	4	7
7	Інформаційна політика і соціальна звітність.	2	4	7
8	Соціальна відповідальність різних суб'єктів суспільного розвитку.	2	4	8
9	Оцінка результативності корпоративної соціальної відповідальності.	2	4	8
	Всього за курсом	<b>18</b>	<b>36</b>	<b>66</b>

## 4. Зміст навчальної дисципліни

### 4.1. План лекцій

№	Тема заняття / план
1	<p><b>Тема 1. Концептуальні основи розвитку корпоративної соціальної відповідальності.</b></p> <ol style="list-style-type: none"><li>1. Історія розвитку корпоративної соціальної відповідальності.</li><li>2. Суть та значення корпоративної соціальної відповідальності.</li><li>3. Сфери прояву корпоративної соціальної відповідальності.</li><li>4. Переваги корпоративної соціальної відповідальності.</li><li>5. Регіональні розбіжності та підходи до концепції корпоративної соціальної відповідальності.</li><li>6. Суть міжнародних ініціатив та критеріїв ефективності корпоративної соціальної відповідальності.</li></ol>
2	<p><b>Тема 2. Корпоративна соціальна відповідальність в системі управління організацією.</b></p> <ol style="list-style-type: none"><li>1. Модель КСВ.</li><li>2. Організація діяльності з КСВ на підприємствах.</li><li>3. Етичні Кодекси.</li><li>4. Права і обов'язки менеджера з КСВ.</li></ol>
3	<p><b>Тема 3. Формування відносин з працівниками на засадах корпоративної соціальної відповідальності.</b></p> <ol style="list-style-type: none"><li>1. Права людини і трудові практики як предмет КСВ. Міжнародні стандарти соціальної політики у сфері праці.</li><li>2. Законодавство України у сфері праці.</li><li>3. Концепція гідної праці в сучасних системах регулювання соціально – трудових відносин.</li><li>4. Соціальних діалог і КСВ.</li><li>5. Етичні питання приватного життя (життя компанії).</li></ol>
4	<p><b>Тема 4. Стратегія соціально відповідальної поведінки в ринковому середовищі.</b></p> <ol style="list-style-type: none"><li>1. Формування КСВ у відносинах з споживачами. Міжнародні ініціативи та законодавство України у сфері захисту прав споживачів.</li><li>2. Соціально – відповідальний маркетинг</li><li>3. Формування складової КСВ у відносинах з конкурентами</li><li>4. Етичні питання відносин організації з акціонерами, постачальниками, дилерами</li></ol>

5	<p><b>Тема 5. Соціально відповідальні відносини бізнесу з територіальними громадами.</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Відповідальність компаній перед населенням.</li> <li>2. Етичні питання взаємовідносин організацій з місцевою владою та громадою.</li> <li>3. Етичні питання взаємовідносин компаній з трудовими спілками.</li> <li>4. Особливості КСВ в малому та середньому бізнесі.</li> </ol>
6	<p><b>Тема 6. Екологічні аспекти корпоративної соціальної відповідальності.</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Суть та значення відповідального ставлення організації до довкілля.</li> <li>2. Превентивний підхід організації до вирішення екологічних проблем.</li> <li>3. Міжнародні документи щодо захисту навколишнього середовища.</li> <li>4. Законодавство України про охорону навколишнього середовища.</li> </ol>
7	<p><b>Тема 7. Інформаційна політика і соціальна звітність.</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Корпоративні соціальні звіти: сутність, завдання, структура.</li> <li>2. Міжнародні стандарти звітності.</li> <li>3. Особливості офіційної звітності підприємств України.</li> </ol>
8	<p><b>Тема 8 Соціальна відповідальність різних суб'єктів суспільного розвитку.</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Формування КСВ у відносинах з державними органами.</li> <li>2. Культура споживання та її вплив на розвиток КСВ</li> </ol>
9	<p><b>Тема 9. Оцінка результативності корпоративної соціальної відповідальності.</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Соціальний аудит</li> <li>2. Методи оцінювання ділової репутації соціально відповідальної компанії</li> <li>3. Методи і процедури оцінювання ефективності програм КСВ</li> </ol>



#### 4.2. План практичних (семінарських, лабораторних, півгрупових) занять

№	Тема заняття / план
1	<p><b>Тема 1. Концептуальні основи розвитку корпоративної соціальної відповідальності.</b></p> <p><b>Презентації</b> щодо історії розвитку КСВ</p> <p><b>Дискусії:</b> суть та значення корпоративної соціальної відповідальності, сфери прояву корпоративної соціальної відповідальності, переваги корпоративної соціальної відповідальності.</p>
2	<p><b>Тема 1. Концептуальні основи розвитку корпоративної соціальної відповідальності.</b></p> <p><b>Кейсові завдання:</b> регіональні розбіжності та підходи до концепції корпоративної соціальної відповідальності.</p>
3	<p><b>Тема 2. Корпоративна соціальна відповідальність в системі управління організацією.</b></p> <p><b>Командна робота:</b> визначення модель КСВ для власного бізнесу, складання етичного Кодексу.</p>
4	<p><b>Тема 2. Корпоративна соціальна відповідальність в системі управління організацією.</b></p> <p><b>Наукові повідомлення</b></p>
5	<p><b>Тема 3. Формування відносин з працівниками на засадах корпоративної соціальної відповідальності.</b></p> <p><b>Дискусії:</b> права людини і трудові практики як предмет КСВ. Міжнародні стандарти соціальної політики у сфері праці та законодавство України; Концепція гідної праці в сучасних системах регулювання соціально-трудова відносин.</p>
6	<p><b>Тема 3. Формування відносин з працівниками на засадах корпоративної соціальної відповідальності.</b></p> <p><b>Кейсові завдання:</b> Етичні питання приватного життя (життя компанії).</p>
7	<p><b>Тема 4. Стратегія соціально відповідальної поведінки в ринковому середовищі.</b></p> <p><b>Ділова гра:</b> формування КСВ у відносинах з споживачами; формування складової КСВ у відносинах з конкурентами; етичні питання відносин організації з акціонерами, постачальниками, дилерами</p>
8	<p><b>Тема 4. Стратегія соціально відповідальної поведінки в ринковому середовищі.</b></p> <p><b>Командна презентація:</b> Соціально – відповідальний маркетинг. Можливості застосування в сфері землеустрою</p>

9	<p><b>Тема 5. Соціально відповідальні відносини бізнесу з територіальними громадами.</b></p> <p><b>Дискусії:</b> Відповідальність компаній перед населенням. Етичні питання взаємовідносин організацій з місцевою владою та громадою. Етичні питання взаємовідносин компаній з трудовими спілками.</p>
10	<p><b>Тема 5. Соціально відповідальні відносини бізнесу з територіальними громадами.</b></p> <p><b>Вирішення ситуаційних завдань:</b> Особливості КСВ в малому та середньому бізнесі. Земельні питання та їх вирішення на засадах КСВ</p>
11	<p><b>Тема 6. Екологічні аспекти корпоративної соціальної відповідальності.</b></p> <p><b>Представлення проектів</b> відповідального ставлення організації до довкілля.</p>
12	<p><b>Тема 6. Екологічні аспекти корпоративної соціальної відповідальності.</b></p> <p><b>Представлення проектів</b> відповідального ставлення організації до довкілля.</p>
13	<p><b>Тема 7. Інформаційна політика і соціальна звітність.</b></p> <p><b>Обговорення:</b> Міжнародні стандарти звітності. Особливості офіційної звітності підприємств України. Особливості інформаційної політики для землевпорядників</p>
14	<p><b>Тема 7. Інформаційна політика і соціальна звітність.</b></p> <p><b>Командна робота:</b> складання соціальних звітів власного бізнесу.</p>
15	<p><b>Тема 8 Соціальна відповідальність різних суб'єктів суспільного розвитку.</b></p> <p><b>Дискусії:</b> Формування КСВ у відносинах з державними органами. Культура споживання та її вплив на розвиток КСВ</p>
16	<p><b>Тема 8 Соціальна відповідальність різних суб'єктів суспільного розвитку.</b></p> <p><b>Вирішення рейсових завдань</b></p>
17	<p><b>Тема 9. Оцінка результативності корпоративної соціальної відповідальності.</b></p> <p><b>Обговорення:</b> Соціальний аудит. Методи оцінювання ділової репутації соціально відповідальної компанії</p> <p><b>Представлення наскрізного проекту:</b> КСВ власного бізнесу</p>
18	<p><b>Тема 9. Оцінка результативності корпоративної соціальної відповідальності.</b></p> <p><b>Представлення наскрізного проекту:</b> КСВ власного бізнесу</p>

### **4.3. Завдання для самостійної роботи**

#### **Тематика наукових повідомлень**

1. Формування соціально-корпоративної відповідальності підприємств.
2. Соціальна відповідальність бізнесу
3. Формування та розвиток корпоративної культури
4. Соціальна відповідальність корпорацій з точки зору національного менеджменту
5. Відповідальність за порушення трудової дисципліни. Матеріальна відповідальність
6. Переваги та недоліки впровадження корпоративної соціальної відповідальності на рівні підприємства, суспільства, держави.
7. Корпоративна соціальна відповідальність банку перед громадянами
8. Соціальна відповідальність підприємств України
9. Корпоративна культура.
10. Соціальна відповідальність у менеджменті.
11. Соціальна відповідальність і етика поведінки.
12. Соціальний маркетинг.
13. Корпоративна соціальна політика.
14. Управління етикою і соціальною відповідальністю компанії.
15. Корпоративна етика як спосіб підвищенню соціальних якостей підприємства.
16. Особиста і соціальна відповідальність менеджера.
17. Корпоративна соціальна відповідальність: управлінський аспект.
18. Корпоративна соціальна відповідальність: суспільні очікування.
19. Управління соціальною відповідальністю компаній, здійснюючих бізнес у зарубіжних країнах.
20. Соціальна відповідальність і етика.

#### **4.4. Забезпечення освітнього процесу:**

- проєкційне мультимедійне обладнання (проєктор, екран, ноутбук/ комп'ютер);
- доступ до мережі Internet, точка доступу Wi-Fi;
- OS: Windows, Android, і OS;
- Browsers: Chrome/ Opera/ MozillaFirefox/ MSEdge;
- програмне забезпечення: Word, Excel, PowerPoint; Skype, Zoom, GoogleMeet;
- система електронного навчання Moodle3.9
- тренінгові аудиторія (дошка, фліпчарт, комплект канцелярського приладдя для творчості: маркери, олівці, стікери, кольоровий папір, клей, ватман, блокнот для фліпчарту).

## 5. Підсумковий контроль

### Перелік питань до заліку:

1. Суть та значення корпоративної соціальної відповідальності.
2. Історія розвитку корпоративної соціальної відповідальності.
3. Концепція менеджменту зацікавлених сторін.
4. Моделі корпоративної соціальної відповідальності (американська, європейська, японська тощо).
5. Міжнародні ініціативи як чинник формування і розвитку КСВ (Глобальний договір ООН).
6. Права людини і трудові практики як предмет КСВ.
7. Особливості європейської моделі внутрішньої КСВ.
8. Законодавство України у сфері праці як основа КСВ у відносинах з працівниками.
9. Соціальний діалог і КСВ.
10. Кращі трудові практики та показники внутрішньої КСВ: вітчизняний і зарубіжний досвід.
11. Формування складової корпоративної соціальної відповідальності у відносинах з споживачами.
12. Міжнародні ініціативи та законодавство України у сфері захисту прав споживачів.
13. Етична поведінка компаній щодо контрагентів по бізнесу.
14. Відповідальне управління ланцюгами постачання.
15. Відповідальне ставлення до інвесторів та дотримання принципів корпоративного управління.
16. Історичні аспекти залучення і розвитку громад: від патронату до соціальних інвестицій.
17. Вплив громади на роботу компаній та відповідальність компаній перед населенням.
18. Розвиток партнерств з місцевою владою та громадою.
19. Співпраця бізнес-структур з неурядовими організаціями.

20. Особливості забезпечення КСВ у малому та середньому бізнесі.
21. Суть та значення відповідального ставлення організацій до довкілля.
22. Законодавство України про охорону навколишнього середовища.
23. Програми з контролю забруднення та захисту довкілля, збереження природних ресурсів, дотримання екологічних стандартів тощо.
24. Міжнародний і український досвід впровадження принципів екологічної відповідальності організацій.
25. Соціальна відповідальність ЗМІ: вплив на поведінкові моделі в суспільстві.
26. Етичні кодекси компаній.
27. Місце КСВ у корпоративній інформаційній політиці.
28. Побудова системи комунікацій з КСВ.
29. Корпоративні соціальні звіти: сутність, завдання і структура.
30. Особливості соціальної звітності компаній в Україні.
31. Показники внутрішньої КСВ.
32. Методи та процедури оцінювання ефективності програм КСВ.
33. Соціальний аудит. Збалансована система показників.
34. Методи оцінювання ділової репутації соціально відповідальної компанії.
35. Моніторинг ефективності діяльності організації у сфері соціальної відповідальності.

## Типовий заліковий білет

### Чорноморський національний університет імені Петра Могили

(повне найменування вищого навчального закладу)

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Спеціальність ...

Галузь знань

Семестр б

Навчальна дисципліна Корпоративна соціальна відповідальність

### ЗАЛКОВИЙ БІЛЕТ № 0

1. Суть та значення корпоративної соціальної відповідальності.
2. Особливості забезпечення КСВ у малому та середньому бізнесі.
3. Методи оцінювання ділової репутації соціально відповідальної компанії.

Затверджено на засіданні кафедри менеджменту  
Протокол №1 від „\_\_\_” \_\_\_\_\_ 20\_\_ року

Завідувач кафедри менеджменту \_\_\_\_\_  
(підпис)

Стоян О.Ю.  
(прізвище та ініціали)

Екзаменатор \_\_\_\_\_  
(підпис)

Дранус Л.С.  
(прізвище та ініціали)

**Проведення підсумкового контролю знань.** Результатом вивчення дисципліни виступає залік. Умовою допуску до підсумкового контролю знань є позитивні оцінки з поточного контролю знань, Контроль знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою. Максимальну кількість балів, яку може отримати студент протягом семестру становить 70 балів. На заліку максимальна кількість балів - 30 балів.

Заліковий білет складається з трьох теоретичних питань, за кожну правильну відповідь студент отримує 10 балів.

## 6. Критерії оцінювання та засоби діагностики результатів навчання

№	Вид діяльності (завдання)	Максимальна кількість балів
1	Відповіді на семінарських заняттях (дискусії, обговорення, командні завдання).	45
2	Ділова гра: формування КСВ у відносинах з споживачами...	10
3	Захист наскрізного проекту КСВ власного бізнесу	10
4	Підготовка наукової доповіді	5
5	Залік	30
	<b>Всього</b>	<b>100</b>

Об'єктом оцінювання навчальних досягнень студентів є знання, уміння та навички, досвід творчої діяльності, емоційно-ціннісного ставлення до навколишньої дійсності.

### Критерії поточної оцінки знань студентів.

Усний виступ та виконання письмового завдання, тестування	Критерії оцінки
5	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу.
4	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.



3	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.
2	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.
1	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Наукове повідомлення необхідно структурувати наступним чином:

- вступ – передбачає розкриття актуальності теми, причини обрання цієї теми студентом, визначення цілей та завдань дослідження, а також короткий огляд літератури з зазначеної теми, історію питання.

- основна частина – передбачає послідовне розкриття поставлених у вступі цілей і завдань, розгляд різних точок зору з даного питання, робиться їх систематизація / порівняльний аналіз з подальшими висновками студента щодо даної проблеми (з даного питання);

- висновок – у висновку підводиться загальний підсумок роботи, формулюються висновки результатів індивідуальної навчально-дослідницької діяльності студента відповідно до цілей і завдань, вказаних у вступі, наводиться точка зору автора на дану проблему (з даного питання), намічаються перспективи подальшого дослідження;

Орієнтовний обсяг наукового повідомлення 10-15 аркушів формату А4

друкованого тексту (до 10 хвилин виступу). Кількість опрацьованої літератури - не менше ніж 10-15 джерел (крім підручників).

Критеріями оцінки наукового повідомлення є: новизна тексту, обґрунтованість вибору джерел літератури, відповідність змісту обраній темі, цілям і завданням, поставленим у вступі, ступінь розкриття теми (оцінюється від 0 до 10 балів).

Ділова гра:

За активну участь в командній роботі, володіння теоретичним матеріалом, вміле викладення стратегії поведінки учасники команди, що в повному обсязі виконали поставлені завдання отримують до 10 балів, при виконанні не всіх завдань або недостатній рівень володіння теоретичним матеріалом учасники команди отримують до 8 балів. Якщо команда взагалі не виконала завдання – учасники отримують 0 балів.

Захист наскрізного проекту КСВ власного бізнесу

Команди презентують модель КСВ власного бізнесу з зазначенням всіх складових елементів (Корпоративна соціальна відповідальність в системі управління організацією. Формування відносин з працівниками на засадах корпоративної соціальної відповідальності. Соціально відповідальні відносини бізнесу з територіальними громадами. Екологічні аспекти корпоративної соціальної відповідальності Інформаційна політика і соціальна звітність. Оцінка результативності корпоративної соціальної відповідальності.) – максимальна оцінка 10 балів

## **7. Рекомендовані джерела інформації**

### **7.1. Основні:**

1. Охріменко О.О., Іванова Т.В. Соціальна відповідальність. – Навч. посіб. – Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут». –2015.–180с
2. Соціальна відповідальність: навч. посіб. / [А.М. Колот, О.А.Грішнова, О.О. Герасименко та ін.]; за заг. ред.. д.е.н., проф.. А.М.Колота. – К.: КНЕУ, 2015. – 519 с.
3. Олійник О.О. Соціальна відповідальність: Навч. посіб. – Рівне : НУВГП, 2017. – 222 с.
4. Курінна І., Малярчук В., Саприкіна М., Супрунюк М., Трегуб О. Прозорість і корпоративна соціальна відповідальність. – К.: Полі-графія «Юстон». 2018 – 47 с.
5. Григор'єва О. В. Навчальний-методичний посібник із дисципліни «Корпоративна соціальна відповідальність» Полтава: ПолтНТУ, 2017. –88с.
6. Корпоративна соціальна відповідальність: моделі та управлінська практика[Текст] : підручник / СаприкінаМ. А., ЛяшенкоО., Саєнсус М. А., МіськоГ. А., Зінченко А. Г. ; за наук. ред. д.е.н., проф., засл. діяч науки і техніки України Редькіна О. С. – К. : ТОВ«Фарбованийлист», 2011. – 480 с.
7. Петроє О.М. Соціальний діалог як інструмент формування корпоративної політики сучасних підприємств в Україні: [навч. посіб.]/ Ольга Михайлівна Петроє. –К.: Центр учбової літератури, 2008. – 60 с.

### **7.2. Додаткові:**

1. Глобальний договір ООН (UN Global Compact, 2000)  
[www.globalcompact.org.ua](http://www.globalcompact.org.ua)
2. Загальна декларація прав людини: Прийнята і проголошена резолюцією Генеральної Асамблеї ООН від 10 грудня 1948 року // Офіційний вісник України від 15.12.2008 — 2008 р.- № 93. -С. 89. –Ст. 3103. [http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995\\_015](http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_015)

3. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права // <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>
4. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права // <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>
5. Декларация социального прогресса и развития. Провозглашена резолюцией Генеральной Ассамблеи от 11 декабря 1969 года // <http://www.un.org/russian/document/declarat/socdev.htm>.
6. Декларація про права на розвиток, прийнятій ГА ООН в грудні 1986 року // <http://www.un.org/russian/document/gadocs/convres/r41-128.pdf>.
7. Міжнародна організація праці: Конвенції та рекомендації, ухвалені міжнародною організацією праці. — Женева: МБП, 1999. — У 2 т. — 2242 с.
8. Конвенція МОП № 87 «Про свободу асоціації та захист права на організацію», 1948 // <http://zakon.rada.gov.ua>
9. Конвенція МОП № 98 «Про право на організацію і на ведення колективних переговорів», 1949 // <http://zakon1.rada.gov.ua>
10. Конвенція МОП № 29 «Про примусову працю»), 1930 // <http://zakon1.rada.gov.ua>
11. Конвенція МОП № 105 «Скасування примусової праці»), 1957 // <http://zakon1.rada.gov.ua>
12. Конвенція МОП № 138 «Про мінімальний вік для прийому на роботу», 1973 // <http://zakon1.rada.gov.ua>
13. Конвенція МОП № 182 «Про найгірші форми дитячої праці»), 1999 // <http://zakon1.rada.gov.ua>
14. Конвенція МОП № 100 «Про рівну винагороду», 1951 // <http://zakon1.rada.gov.ua>
15. Конвенція МОП № 111 «Про дискримінацію (в галузі праці і занять)», 1958 // <http://zakon1.rada.gov.ua>
16. Декларація Міжнародної організації праці основних принципів та прав у світі праці: ухвалена Міжнародною конференцією праці на її вісімдесят шостій

сесії (Женева, 18 червня 1998 року) // [http://www.ilo.org/public/english/standards/declaration/declaration\\_ukranian.pdf](http://www.ilo.org/public/english/standards/declaration/declaration_ukranian.pdf)

17. Трехстороння декларація принципів, касаючихся многонаціональних корпорацій і соціальної політики (Третє видання). — Женева, Міжнародне бюро праці, 2001 // <http://www.ilo.org/public/english/employment/multi/download/russian.pdf>

18. Керівні принципи ОЕСР для багатонаціональних підприємств // [http://www.oecd.org/department/0,2688,en\\_2649\\_34889\\_1\\_1\\_1\\_1\\_1,00.html](http://www.oecd.org/department/0,2688,en_2649_34889_1_1_1_1_1,00.html) —

19. Європейська соціальна хартія (переглянута) // ВВР.- 2006. — № 43. — Ст.418.

20. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії України 28 черв. 1996 р. — К.: Преса України, 1997. — 80 с.

21. Кодекс законів про працю України // <http://www.rada.gov.ua>

22. Закон України «Про зайнятість населення» // Відомості Верховної Ради. — 1991. — № 14. — Ст. 170.

23. Закон України «Про колективні договори і угоди» // Відомості Верховної Ради. — 1993. — № 36. — Ст. 361.

24. Закон України «Про професійні спілки України, їх права та гарантії діяльності» // Відомості Верховної Ради. — 1999. — № 45. — Ст. 397.

25. Закон України «Про організації роботодавців» // Відомості Верховної Ради. — 2001. — № 32. — Ст. 171.

26. Закон України «Про оплату праці» // Відомості Верховної Ради. — 1995. — № 17. — Ст. 121.

27. Закон України «Про охорону праці» // Відомості Верховної Ради. — 1992. — № 49. — Ст. 668.

28. Закон України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» // Уряд. кур'єр. — 2003. — № 150.

29. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття» // Людина і праця. — 2000. — № 7. — С. 3–31.

30. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності» // Відомості Верховної Ради. — 1999. — № 23. — Ст. 121.

31. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням» від // Відомості Верховної Ради. — 2001. — № 23. — Ст. 121.

32. Закон України «Про недержавне пенсійне забезпечення» // Уряд. кур'єр. — 2003. — № 169.

33. Закон України «Про екологічний аудит» від 24 червня 2004 року № 1862-IV вихідні дані?

34. Закон України «Про якість та безпеку харчових продуктів та продовольчої сировини»;

35. Положення «Про Національну тристоронню соціально-економічну раду» / Затверджене Указом Президента України від 29.12.2005 №1871 // <http://www.rada.gov.ua>

36. Кодекс поведінки державних службовців № 5585 від 02.06.2004р. вихідні дані?

37. Концепція подолання корупції в Україні «На шляху до доброчесності»: Затв. Указом Президента України від 11 вересня 2006 р. № 742/2006 // Офіц. вісн. України. — 2006. — № 37. — Ст. 2540.

38. Закон України «Про благодійництво та благодійні організації» від 19 вересня 1997 р. // <http://www.rada.gov.ua>

39. Закон України «Про захист прав споживачів» // <http://www.rada.gov.ua>

40. Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища» // <http://www.rada.gov.ua>

41. Про розвиток соціального діалогу в Україні: Указ Президента України від 29.12.2005 № 1871. // <http://www.rada.gov.ua>